

Objekt

Saltviks kommun, f.d deponi
Liby
Ödkarby

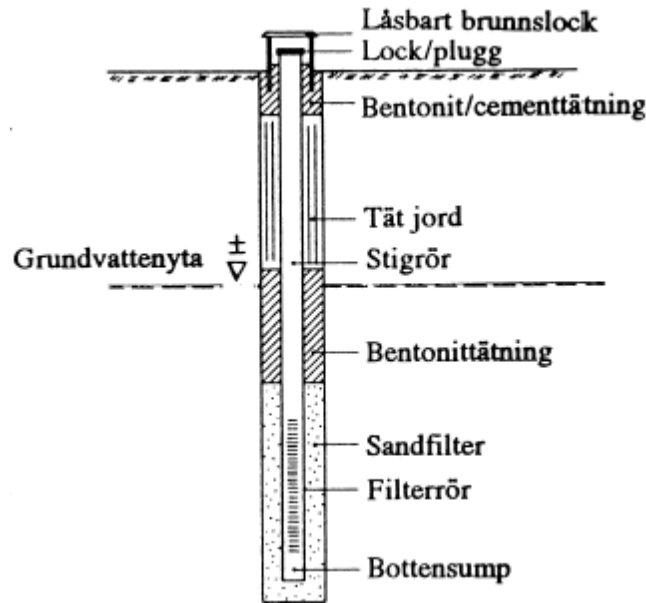
Beslut om miljögranskning

Ålands miljö – och hälsoskyddsmyndighet har granskat ansökan enligt 15 § LL om miljöskydd (2008:124), nedan kallad miljöskyddslagen. Vid efterkontrollfasen av den avslutade avfallsdeponin på fastigheten Returdepå RNr 19:0 i Ödkarby i Saltvik ska instruktioner och föreskrifter som i detta beslut är meddelade med stöd av 24 och 26 §§ miljöskyddslagen följas. Detta beslut ersätter det tidigare miljötillståndet (MPN-02-15).

Verksamhetsutövaren ansvarar för att verksamheten uppfyller alla lagens krav. Myndigheten kan förelägga om ytterligare krav, avbryta verksamheten eller kräva att skada avhjälpas om verksamhetsutövaren försummat sina skyldigheter enligt lag eller myndighetens instruktioner.

Instruktioner och föreskrifter

1. Saltviks kommun ska underhålla och sköta växttäcknet i rotzonen, så att reningsanläggningens funktion säkerställs. Om växtligheten upphör ska den ersättas med ny plantering. Tillflödet av lakvatten ska förse anläggningen med vatten. Vattning ska ordnas vid behov så att växtligheten i rotzonen inte torkar ut.
2. Ifall träd uppkommer på deponin ska Saltviks kommun röja bort dem, så att trädenas rötter inte förstör täckningen.
3. Saltviks kommun ska kontrollera grundvattenrörens funktion regelbundet och ersätta dem ifall t.ex. inträngning av ytvatten förekommer, i syfte att provtagningen alltid ska vara tillförlitlig. Grundvattenrören ska utformas och dimensioneras enligt nedanstående figur och anvisningar.

- Röret ska vara minst 50 mm i diameter för att möjliggöra provtagning.
- Rörets filterdel skall vara 700 – 2000 mm lång. Röret ska neddrivas så att filterdelen lokaliseras under årsmedelgrundvattennivån.
- Filterrörets slitsstorlek bör motsvara d_{10} för filtermaterialet, dvs. 90 % av materialet i sandfiltret ska ha större kornstorlek än slitsarna.
- Filtermaterialet (sandfiltret) som omger rörets filterdel bör ha en genomsnittlig kornstorlek (d_{50}) som bör vara dubbelt så stor som den omgivande jordens och vara ens graderat med ett graderingsstal (d_{60}/d_{10}) mellan 2 och 3.

Ovanför grundvattenytan tätas runt röret med tät jord och vid markytan tätas mellanrummet mellan röret och borrhålet, t ex med cement, för att undvika inträngande ytvatten.

4. Saltviks kommun ska utföra kontroll av lak-, yt- och grundvattnets tillstånd på och kring deponiområdet kontinuerligt under efterbehandlingsfasen. Kommunen ska utföra provtagning och analys enligt ett kontrollprogram. Kontrollprogrammet ska omfatta minst de provtagningsparametrar och intervall som framgår i bilaga 1. Proven ska tas med iakttagande av god laboratoriesed under förhållanden som är representativa för verksamheten och av en godkänd provtagare. Proven ska analyseras av ett ackrediterat laboratorium (ISO/IEC 17025 eller motsvarande).
5. Saltviks kommun ska årligen skicka in en sammanställning och utvärdering av analysresultaten till ÅMHM tillsammans med en lista över eventuella åtgärder som vidtagits med anledning av analysresultaten.

6. Efterkontrollfasen pågår så länge som myndigheten kräver det med beaktande av den tid under vilken deponin kan ha en negativ miljöpåverkan.

Motivering

ÅMHM har granskat ansökan samt inkomna handlingar och funnit grundad anledning att pröva verksamhetens laglighet i enlighet med 15 § miljöskyddslagen. För att trygga att ändamålet med verksamheten uppnås med minsta möjliga negativa miljöpåverkan, utan att denna miljöhänsyn blir oskälig, meddelar myndigheten instruktioner och föreskrifter gällande efterkontrollen av den avslutade deponin enligt 24 och 26 §§ miljöskyddslagen.

Enligt bestämmelser om vattenkvalitet i 5 kap. vattenlagen så är det envars skyldighet att efter förmåga och tillfälle, genom aktivt handlande och genom att avstå från skadlig påverkan, skydda och vårda grundvatten så att dess beskaffenhet inte medför hälso- eller miljöfara och ytvattnet så att det hålls i ett skick som tillåter naturlig flora och fauna. En skyldighet att avhjälpa olägenheter även efter att vattenfarlig verksamhet har upphört finns i 4 kap. 7 § 1 mom. vattenlagen. En avslutad deponi omfattas av en efterkontrollfas enligt 23 § i landskapsförordning (2007:3) om deponering av avfall, nedan kallad deponeringsförordningen.

Genom föreskrivna parametrar och provtagningsintervall i bilaga 1 kan verksamhetsutövaren svara för kontroll av verksamhetens miljöpåverkan, inbegripet analys av yt- och lakvatten från deponin samt övervakning av grundvattentillståndet i deponins närområde i enlighet med 23 § deponeringsförordningen. Provtagningsintervallen för provtagning av basanalyserna minskar från fyra till två gånger per år för lak- och ytvatten. I grundvatten ska provtagning fortsättningsvis utföras två gånger per år i syfte att kunna utläsa trender och eventuella variationer över året. Saltviks kommun ska utföra provtagning och analys av lak-, yt- och grundvatten för att kontrollera att lakvatten inte läcker ut, i syfte att skydda grund- och ytvattnet i området. Saltviks kommun ska sammanställa och utvärdera resultaten från provtagning enligt kontrollprogrammet som en uppföljning av deponins miljöpåverkan samt för att kommunen ska kunna bedöma behovet av ytterligare åtgärder. ÅMHM utfärdar föreskrifterna om egenkontroll med stöd av 26 § miljöskyddslagen.

I syfte att provtagningen alltid ska vara tillförlitlig ska Saltviks kommun regelbundet kontrollera grundvattenrörens funktion. Saltviks kommun ska underhålla och sköta växttäckets i rotzonen, så att reningsanläggningen behåller sin funktion. Saltviks kommun ska därtill röja bort träd som eventuellt uppkommer på deponin i syfte att trädernas rötter inte förstör täckningen. ÅMHM utfärdar instruktionerna 1,2 och 3 med stöd av 24 § punkt e miljöskyddslagen.

Enligt 23 § deponeringsförordningen pågår efterkontrollfasen så länge som tillsynsmyndigheten, med beaktande av hur länge deponin kan ha en negativ miljöpåverkan, kräver det.

ÅMHM har inte hört ytterligare parter i ärendet då beslutet inte rör någon annan part än Saltviks kommun. Förfarandet följer 28 § punkt 5 i förvaltningslagen (2008:9).

Bakgrund

Saltviks kommun har ansökt om revidering av tillståndsvillkor av den f.d. avfallsdeponin på fastigheten Returdepå RNr 19:0 i Ödkarby i Saltvik efter att det befintliga miljötillståndet (MPN-02-15) upphört att gälla, i enlighet med bestämmelserna i beslutet.

Ärendet har inkommit till ÅMHM den 30.11.2012 som en ansökan om revidering av tillståndsvillkor. Efter att ha hört kommunen behandlar ÅMHM ansökan som en ansökan om miljögranskning istället för tillstånd till följd av införandet av miljöskyddslagen år 2008. Prövningen avser sålunda ett nytt miljögranskningsbeslut, då verksamheten enligt miljöskyddslagen numera är miljögranskningspliktig enligt 3 mom. 10 § miljöskyddslagen och bilaga 1 punkt 5.2 i LF (2008:130) om miljöskydd.

Ansökan har tillkännagivits allmänheten genom elektronisk publicering på ÅMHM:s hemsida i enlighet med 12 § miljöskyddslagen.

Den 7.7.2015 gjorde ÅMHM ett besök till den avslutade deponin i Ödkarby i Saltviks kommun.

Kompletterade handlingar inkom den 28.4.2017

Information

Analysresultaten från tidigare utfört kontrollprogram visar på att värdena för kväve (N) och fosfor (P) samt BOD7 i medeltal är högre i det utgående lakvattnet jämfört med det inkommande lakvattnet, vilket tyder på att halterna ökar i rotzonen. De övriga parametrarna minskar. Halterna för de analyserade parametrarna är inom ramen för vad som anses vara normala halter i lakvatten. Jämför man värdena med vad som anses vara normala halter i ytvatten är halterna av lakvattenmarkörerna klorid (Cl) och kalium (K) samt konduktivitet betydligt förhöjda.

Även i ytvattnet är Cl och K halterna samt konduktivitet högre än vad som anses vara normala halter i ytvatten. Halten av N och P är också förhöjda. COD och TOC uppvisar högre värden i ytvattnet jämfört med lakvattnet, vilket tyder på att de höga värden inte enbart beror på lakvattenpåverkan.

Jämfört med vad som anses vara normala halter i grundvatten uppvisar konduktiviteten samt Cl och K i medeltal höga värden i alla grundvattenrör (GVR1, GVR2 & GVR3) förutom i referensen (GVR4), vilket indikerar på en lakvatteninträngning i grundvattnet. Halterna är dock lägre i GVR1 jämfört med GVR2 och GVR3, medan syrehalten är högre i GVR1. En orsak till denna skillnad kan vara att GVR1 (och GVR4ref.) är borrade, medan GVR2 och GVR3 är nergrävda. Konduktivitet är ett mått på den totala halten lösta salter i vattnet och bl.a. K och Cl är ämnen som vanligen bidrar mest till konduktiviteten i sötvatten. Från diagrammen över analysresultaten går det att se att alla tre parametrar följer samma mönster över åren, vilket bekräftar att konduktiviteten påverkas av halten Cl och K.

Metaller, som analyserades vid första provtagningstillfället, uppvisade inte förhöjda halter.

Vid utvärdering av analysresultaten har ÅMHM använt sig av riktvärden som framgår från nedanstående tabell.

Parameter	Riktvärde i ytvatten	Riktvärde i lakvatten	Riktvärde i grundvatten
Total fosfor	0,025-0,050: hög halt	0,1-1 mg/l	Brunsvatten: 0,20 mg fosfatfosfor/l= tjänligt med anmärkning
Total kväve	0,625-1,25: hög halt	30-200 mg/l	
NH ₄ -N	Gränsvärde för fisk:1,5mg/l		Brunsvatten: > 0,39 = tjänligt med anmärkning.
pH	6-8 pH	7-9 pH	6-8 pH
Färg	> 100 mg/l : starkt färgat	100-500 mg/l	Brunsvatten: > 30 = tjänligt med anmärkning.
Konduktivitet	2-20 mS/m	100-400 mS/m	5-50 mS/m
Bor	0,005-0,10 mg/l	0,5-2 mg/l	0,005-0,10 mg/l
Kalium	1-3 mg/l	20 -300 mg /l	1-10 mg/l
Klorid	1-20 mg/l	50-500 mg/l	5-100 mg/l
TOC	12-16 mg/l : hög halt	20-100 mg/l	
COD (cr)	1-30 mg/l		
BOD7		5-20 mg/l	
Syre	<4-5mg/l kan ge skador på vattenorganismer		

Avgift

För beslut uppbärs en avgift om 250 euro.

Avgiften tas ut enligt 3 § i Ålands landskapsregerings beslut (2012:6) om taxa för ÅMHM. Avgiften uppbärs enligt 16 § i Ålands landskapsregerings beslut (2017:25) om taxa för ÅMHM.

Besvär

Besväransvisning bifogas.

Beslutet justeras omedelbart.

För Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet

Stig Abrahamsson
Myndighetschef
Beslutande

Linda Siltala
Vik. miljöskyddsinspektör
Föredragande

Bilagor

1. Minimikrav för provtagning
2. Besvärsanvisning
3. Faktura